

Chapter-9 Gurmurt Kaur

ਧਿਆਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ①
 ਮਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਰ ਤਰੀ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ
 ਅਕਾਲ। ਮੈਂ, ਗੁਰਮੁਖੀਤ ਕੌਰ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਏਥੀ ਜਮਾਤ ਦੇ
 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਠ-9 'ਐਂਕੜ' ਦੀ
 ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਇਹ ਪਾਠ
 ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ 'ਸੁੱਚੇ ਮੋਤੀ' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ-27
 ਉੱਤੇ ਦਰਜ ਹੈ। ਜੇ, ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤਿਆਰ ਹਨ ਤਾਂ
 ਆਓ, ਅਸੀਂ ਧੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਐਂਕੜ :- ਐਂਕੜ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ 'ਊ' ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ਇਹ ਹਿੰਦੀ ਦੇ "ਛੋਟਾ ਊ" ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ
 ਹੈ।

ਐਂਕੜ

ਗ+_+ਲਾ+ਬ = ਗੁਲਾਬ

ਜ+_+ਰਾ+ਬ = ਜੁਰਾਬ

ਕ+_+ੜ+ਤਾ = ਕੜਤਾ

ਕ+_+ਲ+ਫੀ = ਕੁਲਫੀ

ਸ+_+ਰਾ+ਹੀ = ਸੁਰਾਹੀ

ਕ+_+ੜੀ = ਕੜੀ

ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲਿਖਕੇ ਅਤੇ ਬੋਲਕੇ
ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ।

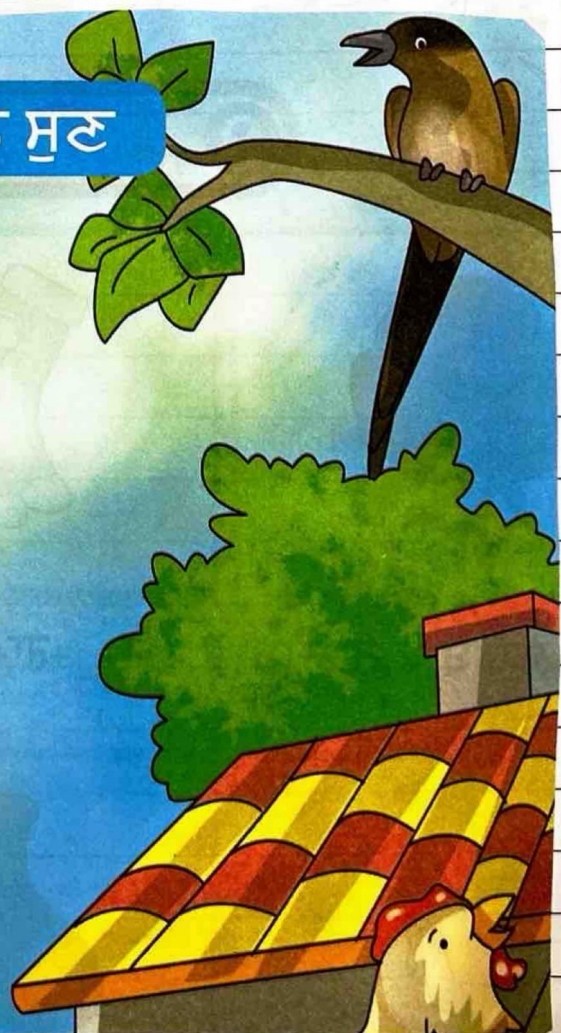
ਪੜ੍ਹੋ, ਬੋਲੋ ਤੇ ਲਿਖੋ-

ਗੁੜ	ਸੁਰ	ਤੁਰ	ਪੁਲ	ਸੁਣ
ਕੁੜੀ	ਪੁੜੀ	ਬੁਰਾ	ਸੁਣਾ	ਭੁਲਾ
ਸੁਸ਼ਮਾ	ਕੁਕੜੀ	ਲੁਹਾਰ	ਉਮਰ	ਰੁਮਾਲ
ਬੁਲਬੁਲ	ਉਸਤਾਦ	ਗੁਜਰਾਤ	ਘੁਮਿਆਰ	ਹੁਸ਼ਿਆਰ

‘ਐਕੜ’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ
ਕਾਪੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। ਆਓ, ਹੁਣ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹੀਏ।

ਸੁਮਨ ਸੁਣ

ਸੁਣ-ਸੁਣ ਸੁਮਨ ਸੁਣ।
ਕੁਕੜੀ ਦੀ ਕੁੜ-ਕੁੜ ਸੁਣ।
ਬੁਲਬੁਲ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵੀ ਸੁਣ।
ਸੁਰੀਲੀ ਅਵਾਜ਼ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਸੁਣ।
ਸੁਨੀਤਾ ਆ। ਕੁਲਫੀ ਖਾ।
ਬਜ਼ਾਰ ਜਾ। ਪੁਸਤਕ ਲਿਆ।
ਗੁਬਾਰਾ ਫੁਲਾ। ਸੁਰਮਾ ਪਾ।
ਜੁਰਾਬ ਪਾ। ਕੁੜਤੀ ਪਾ।

ਮਾਓ, ਹੁਣ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ-29 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਅਭਿਆਸ ਹੱਲ ਕਰੀਏ।

ਅਭਿਆਸ

Last page- (3)

1. ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ-

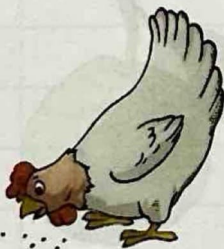
ਪੁਸਤਕ

ਕੁਰਸੀ

ਬੁਲਬੁਲ

ਮੁਰਗੀ

ਲੁਹਾਰਣ

ਰੁਮਾਲ

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਔਂਕੜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ () ਲਾ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ-

ਪਲ - ਪੁਲ

ਕਸਮ - ਕੁਸਮ

ਬਣ - ਬੁਣ

ਪਰਖ - ਪੁਰਖ

ਨਰ - ਨੁਰ

ਸਰਮਾ - ਸੁਰਮਾ

ਕਲ - ਕੁਲ

ਕੜੀ - ਕੁੜੀ

ਗਣ - ਗੁਣ

ਗਲਾਲ - ਗੁਲਾਲ